

อุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤต  
ตามการรับรู้ของมารดาและของพยาบาล



กำไลย ศรีวิชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

อุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤตตามการรับรู้ของมารดาและของพยาบาล

BARRIERS TO MATERNAL PARTICIPATION IN CARE OF CRITICALLY ILL NEONATES PERCEIVED BY MOTHERS AND NURSES

กำไล ศรีวิชา 5337259 NSPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พรรณรัตน์ แสงเพิ่ม, ปร.ด. (การพยาบาล), ทศนี ประสบกิตติคุณ, Ph.D. (NURSING)

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ (descriptive comparative study design) เพื่อศึกษาความแตกต่างในการรับรู้ระหว่างมารดาและพยาบาลต่ออุปสรรคในการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤต กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาของทารกที่มีภาวะวิกฤต จำนวน 64 ราย และพยาบาลที่มีหน้าที่ดูแลทารกที่มีภาวะวิกฤต จำนวน 55 ราย เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของมารดา แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤต แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของพยาบาล และแบบสอบถามอุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทดสอบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้อุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกที่มีภาวะวิกฤตระหว่างมารดาและพยาบาลด้วยสถิติทดสอบแมนวิทนี ยู (Mann-Whitney U test)

ผลการวิจัยพบว่า มารดาและพยาบาลมีการรับรู้อุปสรรคของมารดาในการมีส่วนร่วมดูแลทารกที่มีภาวะวิกฤตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ( $Z = -4.285, p < .001$ ) โดยคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคของพยาบาลสูงกว่าการรับรู้ของมารดามาก แสดงว่า พยาบาลมองว่าการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลทารกมีความเป็นไปได้น้อย

ผลการวิจัยนี้เสนอแนะว่า ความสอดคล้องของมุมมองระหว่างมารดาและพยาบาลในเรื่องการมีส่วนร่วมของมารดาในการดูแลบุตรป่วยมีความสำคัญ ดังนั้นการพัฒนानุเคราะห์การพยาบาลและการพัฒนาโปรแกรมการพยาบาลเพื่อช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรเจ็บป่วยวิกฤตจึงเป็นสิ่งจำเป็น

คำสำคัญ: อุปสรรค/ ภาวะวิกฤต/ มารดา/ ทารกแรกเกิด/ การมีส่วนร่วม

**BARRIERS TO MATERNAL PARTICIPATION IN CARE OF CRITICALLY ILL NEONATES PERCEIVED BY MOTHERS AND NURSES**

GAMLAI SRIVICHA 5337259 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PARNNARAT SANGPERM,  
Ph.D. (NURSING), TASSANEE PRASOPKITTIKUN, Ph.D. (NURSING)**ABSTRACT**

This study was a descriptive comparative study design aimed at determining the differences between the perceived barriers to maternal participation in the care of critically ill neonates by mothers and nurses. The sample group consisted of 64 mothers of critically ill neonates and 55 nurses on duty in the care of critically ill neonates. The research instruments used was a questionnaire which included mothers' demographic information, critically ill neonates' information, and nurses' demographic information, as well as a questions regarding the barriers to maternal participation in the care of critically ill neonates. Data were analyzed using Mann-Whitney U test.

The finding revealed that mothers and nurses had different perceived barriers to maternal participation in care of critically ill neonates at a significance level, 05 ( $Z = -4.285$ ,  $p < .001$ ). The average scores of the perceived barriers by nurse were much greater than the perceived barriers by mother, indicating that nurses viewed the maternal participation in the care of critically ill neonates was less possible.

The study finding suggests the congruence between nurses' and mothers' perspectives on participation in the care for sick children is essential. Hospital administrators should establish a program for nurse development and provide enhancement of needed maternal participation.

**KEY WORDS: BARRIER/ CRITICALLY ILL/ MOTHERS/ NEONATES/  
PARTICIPATION**

125 pages